

Լիբանանեան Լուրեր

Դա՛րձեալ Հացի Տագնապ

«Ալիւրի տագնապը պատահականութիւն չէ, յատկապէս, որ մինչեւ այս ողբերգական իրավիճակին հասնիլը, մենք կ'ապրէինք խիստ խնայողականութեամբ», ըստ «Արեւելք»-ին, մատնանշած է Լիբանանի Հարաւային շրջանի հացահատիկներու ջրադացներու ներկայացուցիչ՝ Ալի Ռամմալ: Աղբիւրը նշած է, թէ Ռամմալ հարց բարձրացուցած է, թէ ինչու այս օրերուն ձերբակալուած է ցորենի ամենէն մեծ մատակարարող՝ Փոլ Մանսուրը:

«Ամէն ինչ աւելի ու աւելի կը բարդանայ: Այս բոլորը մեզի հասցուց այս վիճակին, հացի փոռները կը փակուին, պահեստանոցներն ու բաշխման կէտերը լրիւ դատարկ են», ըսած է Ռամմալ, ապա շարունակած,- «Ես անձամբ հարաւի բոլոր շրջաններու պահեստանոցներն ու բաշխման կէտերը պիտի յանձնեմ Տնտեսութեան նախարարութեան, վստահ ըլլալով որ անոնք դատարկ են: Երեքշաբթի օր վիճակը շրջադարձային պիտի ըլլայ, ոչ միայն Հարաւի այլ նաեւ ողջ Լիբանանի պարենային անվտանգութեան համար: Հացը համարեայ անգութան է, իսկ ճգնաժամի հեռանկարը ակնյայտ»:

Ռամմալ յառաջիկայ ժամերը ճակատագրական եւ վտանգաւոր համարած է, որովհետեւ իրենց անդրադարձը պիտի ունենան ազգային անվտանգութեան վրայ, քանի որ մարդիկ «անօթի» են, եւ որեւէ մէկը անկարող է այս պատասխանատուութիւնը վերցնելու:

Միջազգային Լուրեր

Թուրք Վերլուծաբանը Տագնապած Է ԱՄՆ-ի Մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան Թեմայի Դասաւանդման Օրինագիծէն

Թրքական «HaberTurk» լրատուամիջոցի վերլուծաբան Զիւրշատ Չորլուն իր սիւնակով անդրադարձած է ԱՄՆ-ի մէջ Հայոց Ցեղասպանութեան թեման դասաւանդելու մասին նոր օրինագիծին: Այս մասին կը հաղորդէ Ermenihaber.am-ը՝ վկայակոչելով haberturk.com-ը:

«Ապրիլ 24-ին ընդառաջ արդե՛ք մենք տեղեակ ենք ԱՄՆ Բոնկրետի մէջ պատրաստուող այսպէս կոչուած ցեղասպանութեան մասին օրինագիծէն» յօդուածով Չորլուն կը յիշեցնէ, որ ԱՄՆ նախագահները ապրիլքսանչորսեան ամենամեայ ուղերձներ կ'ընէին: Իսկ 2021-ին, երբ ԱՄՆ Նորընտիր նախագահ Ժո Պայտըն օգտագործեց «ցեղասպանութիւն» եզրոյթը, խնդիրը կարծես թէ տեղափոխուեցաւ որակապէս նոր փուլ:

«Կը թուէր, թէ այդպիսով վերջ պիտի դրուի դամոկլէան սուրի պէս կախուած ամենամեայ այդ ուղերձներով Թուրքիոյ վրայ կիրառուող ճնշումներուն, բայց ոչ, ատիկա ակնյայտօրէն կը քաջալերէ նոր որոշումներու եւ կարգաւորումներու ընդունումը: Ահաւասիկ անոնցմէ մէկը, որ այժմ կը պատրաստուի ներկայացուիլ ԱՄՆ նախագահ Պայտընի վաւերացման, եթէ Բոնկրետը ընդունի զայն», - գրած է Թուրք վերլուծաբանը:

Ան ուշադրութիւն կը հրաւիրէ այն փաստին վրայ, որ յիշեալ օրինագիծը կազմուած է քոնկրետականներ Զերոյի Մայրնիի (Դեմոկրատ, Նիւ Եորք) եւ Կաս Պիլիթագիսի (Հանրապետական, Ֆլորիտա) կողմէ՝ իբրեւ իրաւական հիմք ունենալով դեռ 2019-ին ԱՄՆ Ճերակոյտին ընդունած այն որոշումները, որոնք կը վերաբերին ցեղասպանութեան թեմայի դասաւանդման եւ անոր շուրջ հանրային կարծիքի ձեւաւորման:

Եթէ օրինագիծը ընդունուի եւ ուժի մէջ մտնէ՝ ցեղասպանութեան թեմային ամենաշուրջ կրթական նպատակներու համար 5 տարուայ ընթացքին Բոնկրետի գրադարանին պիտի հատկացուի 10 միլիոն տոլարի ֆինանսաւորում: Ի դէպ օրէնքի նախագիծին մէջ կը յիշատակուին ոչ միայն հայերը, այլ նաեւ յոյները, ասորիները, քաղղեացիները, արամեացիները, մարոնիները եւ այլ քրիստոնէականներ:

Հայր. Էջ 02

Հայկական Լուրեր

Ըստ Փաշինեանին Հողերը Յանձնելով Գուցէ Կը Փրկէր Հազարաւոր Կեանքեր, Իսկ Չյանձնելով, Փաստօրէն Ինք Հազարաւոր Չոհերու Յանգեցուցած Որոշումներու Հեղինակ Դարձած Է

44-օրեայ պատերազմի զոհերուն թիւը այսօրուայ դրութեամբ 3825 է, անոնց մեծ մասին մարմինները յայտնաբերուած կամ DNA նոյնականացուած են ու յուղարկաւորուած են: Այս մասին Ազգային ժողովին մէջ կառավարութեան կատարողականի զեկոյցին ժամանակ ըսաւ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանը:

«Ես ի սկզբանէ ընդունել եմ իմ մեղքն ու պատասխանատուութիւնը թէ՛ պատերազմի եւ թէ՛ պարտութեան համար, բայց չեմ ընդունել ու չեմ ընդունելու այն մեղադրանքները, որ ինձ հասցեագրուած են ընդդիմադիրները 2020 թ-ի Նոյեմբերի 9-ից յետոյ՝ մեղադրելով հողեր յանձնելու եւ դաւաճանութեան մէջ: Առաջին հայեացքից սա կարող է տարօրինակ թուալ, երբ ընդունում ես մեղքը, բայց չես ընդունում մեղադրանքը: Թերեւս բոլոր՝ թէ՛ քաղաքական, թէ՛ բարոյական խօսակցութեան տիրոյթում հասունացել է պահը, որ այս երկուութիւնը լուծուի: Եթէ ինձ ուզում են առարկայական մեղադրանք վերագրել, ինձ պէտք է մեղադրեն ոչ թէ հողերը յանձնելու, այլ՝ չյանձնելու մէջ, հիմա ուզում եմ խոստովանել, որ հնարաւոր է եւ, այո՛, մեղաւոր եմ դրա մէջ», ըսաւ Նիկոլ Փաշինեանը:

Ըստ անոր՝ յանձնելով գուցէ կը փրկէր հազարաւոր կեանքեր, իսկ չյանձնելով, փաստօրէն հազարաւոր զոհերու յանգեցուցած որոշումներու հեղինակ դարձած է:

Ատրպէյճանին Յանձնուած Գորիս-Կապան Ճանապարհի Հատուածը Այլեւս Օգտագործելի ՉԷ

«Հրապարակ» թերթը կը գրէ.

«Գորիս-Կապան մայրուղու 21 քիլոմետրանոց հատուածը, որը 44-օրեայ պատերազմից յետոյ Նիկոլ Փաշինեանը յանձնեց ատրպէյճանցիներին, ամայի ճանապարհ է դարձել. ատրպէյճանական կողմն այստեղ փշալարեր եւ պեթոնէ արգելապատնէշներ է տեղադրել, ինչը վկայում է, որ այս ճանապարհներով ո'չ հայերն են երթեւեկում, ո'չ էլ իրանական մեծ բեռնատարներն են անցնում: ՀՀ բարձրաստիճան պաշտօնեաները սկզբում վստահեցնում էին, թէ այդ ճանապարհից կարող ենք մենք էլ օգտուել՝ մաքս վճարելով: Պարզուեց՝ սուտ էր: Ճանապարհի երկու կողմում հայկական եւ ատրպէյճանական սահմանապահներն են կանգնած: Դատելով երկու օր առաջ արուած այս լուսանկարից՝ Գորիս-Կապանի այս հատուածն այլեւս երթեւեկելի չէ: Յիշեցնենք, որ այս ճանապարհը խլելու արդիւնքում մեկուսացան նաեւ Շուշուի, Որոտան եւ Բարձրաւան բնակավայրերը, որոնք դարձան անկլաններ եւ մնացին շրջանցող դժուարանցանելի ճանապարհների յոյսին»:

Բարձրաստիճան պաշտօնեաները սկզբում վստահեցնում էին, թէ այդ ճանապարհից կարող ենք մենք էլ օգտուել՝ մաքս վճարելով: Պարզուեց՝ սուտ էր: Ճանապարհի երկու կողմում հայկական եւ ատրպէյճանական սահմանապահներն են կանգնած: Դատելով երկու օր առաջ արուած այս լուսանկարից՝ Գորիս-Կապանի այս հատուածն այլեւս երթեւեկելի չէ: Յիշեցնենք, որ այս ճանապարհը խլելու արդիւնքում մեկուսացան նաեւ Շուշուի, Որոտան եւ Բարձրաւան բնակավայրերը, որոնք դարձան անկլաններ եւ մնացին շրջանցող դժուարանցանելի ճանապարհների յոյսին»:

Հայկական Լուրեր

«ԵԱՀԿ Մինսքի Ամերիկացի Համանախագահին Երեւան Տալիք Այցին Մասին Տեղեկություն Զուկին». ԱՄՆ Դեսպանատուն

Հայաստանի մեջ ԱՄՆ դեսպանատունը ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի ամերիկացի համանախագահ Էնտրիկ Շոֆերի՝ Հայաստան այցելելու վերաբերյալ որոշեց տեղեկություն չունի:

«Այս պահին այդ մասին տեղեկություն չունինք», ի պատասխան NEWS.am-ի հարցման՝ տեղեկացուցած են ԱՄՆ դեսպանատունը:

Յիշեցնենք, որ երկու օր առաջ Հայաստան այցելած էր ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի ֆրանսացի համանախագահ Պրիս Ռոքֆելը: Այցը յաջողորմ էր Ռուսաստանի արտաքին գործոց նախարար Սերգեյ Լավրովի յայտարարության, որ Արեւմուտքը չեղարկած է ԵԱՀԿ Մինսքի խումբի ձեռնարկը: Ըստ լրատուամիջոցներուն՝ յառաջիկային կը նախատեսուի նաեւ Մինսքի խումբի ամերիկացի համանախագահին այցը Հայաստան:

Ցաւակցագիր

Սրտի անհուն կսկիծով իմացանք գոյժը, հայ ժողովուրդի անգուգական զաւակներէն՝ Խորհրդային Հայաստանի Սփիւռքահայութեան հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի անուան հետ սերտօրէն առնչուած, ազգային մեծ գործիչ եւ մտաւորական Ռոմէն Գոգմոյեանի հեռանալը անցաւ մեր աշխարհէն:

Հանգուցեալ Պրն. Գոգմոյեանը պետական-հասարակական այն գործիչներէն էր, որ մեծապէս կը յատկանշուէր իր մեղմ ու համբերատար բնավորութեամբ եւ բոլորին անսակարկ օգնելու իր պատրաստակամութեամբ:

Լիբանանի մէջ վարած իր պաշտօնին աւարտէն ետք ալ մեր կապերը միշտ սերտ մնացին այս ազնիւ Մարդուն հետ եւ Հայաստան մեր իւրաքանչիւր այցելութիւնը առիթ մըն էր իր հետ տեսակցելու եւ իմաստալից գրոյց ունենալու Հայրենիքն ու Հայ ժողովուրդը յուզող նիւթերու շուրջ, որոնց մասին ան ունէր հանրագիտարանային տեղեկութիւն եւ դիպուկ նկատողութիւն:

Լոյսերու մէջ հանգչի հոգին եւ յիշատակը մնայ անթառամ՝
ՅԱԿՈԲ ԵՒ ԱՆԻ ԳԱՍՍՐՃԵԱՆՆԵՐ

Ցաւակցագիր

Սիրելի սգակիր բարեկամներ, Թեքեան Մշակութային Միութեան Լիբանանի Տեղական վարչութեան կազմը խորունկ կսկիծով իմացաւ իր խոհուն բարեկամին՝ թանկագին Ռոմէն Գոգմոյեանի անդարմանելի կորուստը: Հանգուցեալը հարուստ վաստակի տէր պայծառ դիւանագետ մըն էր մեր ազգային կեանքին մէջ: Հայկական դիւանագիտութեան պատմութեան մէջ ան իր ուրոյն տեղը գրաւած էր եւ հաւատքով ծառայած Հայաստան-Սփիւռք յարաբերութիւններու մարզին մէջ, յատկապէս Սփիւռքահայութեան հետ մշակութային կապի կոմիտէի Պէրիֆերի տվետական դեսպանատան մէջ՝ Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի տարիներուն եւ այնուհետեւ:

Լայն ու խորունկ էր ազգային ծառայութեան հայեացքը Գոգմոյեան Ռոմէնին, եւ անմնացորդ կերպով ընդմիշտ մնաց հաւատարիմ բարեկամը Թեքեան Մշակութային Միութեան:

Թող Բարձրեալը մխիթարէ իր սգակիր հարազատներն ու մտքի ընկերները եւ հանգուցեալը արժանացնէ երկինքի յաւիտենական լոյսերուն:

Յիշատակն արդարոց օրինութեամբ եղիցի:

Ի դիմաց
Թեքեան Մշակութային Միութեան
Լիբանանի Տեղական Վարչութեան

Տոքթ. Յակոբ Փափագեան
Ատենապետ

12 Ապրիլ, 2022

Բամբաս բայ

Կ'ըսուի, թէ քանի մը ամիս առաջ Հայաստան այցելած ազգային կուսակցութեան մը Լիբանանի պատասխանատուին այցին բուն նպատակը մեծապէս առնչուած էր Լիբանանի մօտալուտ երեսփոխանական ընտրութիւններուն հետ: Ըստ չհաստատուած տեղեկութիւններու, ան Հայաստան հաստատուած լիբանանահայերուն չէ քաջալերած գրանցուիլ Հայաստանի մէջ Լիբանանի դեսպանատան մէջ քուէարկելու գործընթացին: Փոխարէնը, խոստացած է Մայիս 15ի նախօրէին, դէպի Լիբանան երթ ու դարձի տուն ապահովել, որպէսզի անոնք Լիբանանի մէջ քուէարկեն...: Իսկ թէ ինչո՞ւ այս կարգադրութիւնը. հարցը աւելի քան պարզ է: Տուեալ կուսակցութեան պատմութեան ծանօթ իւրաքանչիւր անձ լաւ գիտէ, որ ընտրութեան օրը տուեալ կուսակցութիւնը Լիբանանի մէջ աւելի լաւ կրնայ վերահսկել ընտրողներուն քուէաթերթիկը քան Հայաստանի մէջ Լիբանանի դեսպանատան դռներէն ներս...:

Նման տուեալ մը հաստատուելու պարագային, այն ո՛չ միայն ընտրակաշառքի պարագայ է, ինչպէս նաեւ քաղաքացիին ազատ ընտրելու իրաւունքին դէմ բռնութիւն, այլ նաեւ անձնական կամ հատուածական շահի համար լիբանանահայութեան վարկին վնաս հասցնող գործողութիւն:

Նշեալ վնասը արդէն իսկ փաստ է, որովհետեւ լիբանանեան տեղական մամուլը վերջերս լայնօրէն անդրադարձաւ արտերկիր ապրող լիբանանահայերուն, Լիբանանի հանդէպ ունեցած անտարբերութեան մասին, որովհետեւ արտերկրի մէջ գրանցուած լիբանանահայերու թիւը ամօթալիօրէն չափազանց վտիտ էր:

Պատմութեան Մէջ Այսօր

Համօ Սահեան

Համօ Սահեան (14 Ապրիլ 1914, Լոռի - 17 Յուլիս 1993, Երեւան), բանաստեղծ:

Ծնած է Սիսեանի մօտ, գիւղացի ընտանիքի մը մէջ: Դեռ պատանի՝ ընտանիքը փոխադրուած է Պաքու, ստացած՝ միջնակարգ ուսումը, աւարտած՝ մանկավարժական հիմնարկ ու գործած՝ մամուլի մէջ: Միաժամանակ՝ լոյս ընծայած է քերթուածներու առաջին հատորները:

Սահեանի բանաստեղծութիւնները տպագրուած են դեռեւս 30-ական թուականներէն, սակայն

համընդհանուր ճանաչման արժանացած է ռազմաճակատ եղած ընթացքին «Նայիրեան Դալար Բարտի» բանաստեղծութեամբ, զոր յատկանշական է Հայաստան երկրի հանդէպ կարօտի յուզական բռնկումով եւ անմիջականութեամբ:

1951-ին հաստատուած է Երեւան, ուր շարունակած է գործել մամուլ («Աւանգարդ», «Ոգնի», «Գրական Թերթ») եւ վարչա-մշակութային հիմնարկներու մէջ, միւս կողմէն արտադրելով բանաստեղծական նոր գործեր: Ունի նաեւ բանաստեղծական գործերու՝ թարգմանական ճոխ վաստակ, ռուս եւ խորհրդային ժամանակաշրջանի այլ գրականութիւններէ:

Մահացած է Երեւան:

Միջազգային Լուրեր

Թուրք Վերլուծաբանը Տագնապած Է...

Սկիզբը Էջ 01

«Չեմ գիտեր, ասոր դէմ ինչպէս պիտի պայքարին Թուրքիոյ համապատասխան կառոյցները, բայց օրէ օր կ'աւելնայ այդ օրինագիծին աջակցող քոնկրետականներուն թիւը», - կը տագնապի յօդուածին հեղինակը՝ մտավախութիւն յայտնելով, որ ԱՄՆ-ի կրթական համակարգին մէջ ցեղասպանութեան հարցի ուսուցման ուղղութեամբ ձեռնարկուած քայլերը, դպրոցներու մէջ հայկական թեգերուն համապատասխանեցում ուսումնական ծրագրերու դասաւանդումը ըստ էութեան պիտի դաստիարակէ սերունդ մը, որ Թուրքիոյ նկատմամբ կանխակալ մօտեցում եւ հաւանաբար նոյնիսկ թշնամանք ունենայ:

Չորրորդ համաշխարհային պատերազմէն աւելի վտանգաւոր է, քան տարբեր երկիրներու խորհրդարաններու մէջ ցեղասպանութեան բանաձեւերու ընդունումը:

«Արժէ քննել եւ հասկնալ, թէ Թուրքիոյ համապատասխան կառոյցները ինչ քայլեր կը ձեռնարկեն այս վտանգին սեփական թեգերով դիմակայելու եւ գործընթացը կասեցնելու համար», - կ'եզրափակէ յօդուածը:

Մահագրական

Եզակի Ոգիով Մարդ Մը Եւս Կորսնցուցինք Այսօր Ոչ Եւս Է Ռոմէն Գոգմոյեան

ՍԵՒԱԿ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Այսօր՝ 12 Ապրիլ 2022ի առաւօտեան բարեկամս՝ Վազգէն Պետրոսեանը զանգեց գովազդի արժանաւոր Հայ՝ Ռոմէն Գոգմոյեանի մահը, որ պատահած էր առաւօտեան կանուխ ժամերուն:

Ռոմէն Գոգմոյեան ծնած է 1937-ին, Երեւան: Մասնագիտութեամբ իրաւաբան է: Աշխատած է Կոմկուսի Երեւանի Սպանդարեանի շրջանային կոմիտեական մէջ, ապա մեկնած է Մոսկուա՝ դիւանագիտական ակադեմիա, որ աւարտելէ ետք, աշխատած է Մոսկուայի մէջ:

1968-ին Երեւանի մէջ աշխատած է Սփիւռքահայութեան հետ մշակութային կապի կոմիտեական մէջ, իբրեւ բաժնի վարիչ, ապա՝ Նախագահի տեղակալ: 1980-ին գործուղուած է Լիբանան, ուր մինչեւ 1985, աշխատած է Պէյրութի մէջ Խորհրդային Միութեան դեսպանատան մէջ՝ երկրորդ քարտուղարի պաշտօնով, եւ մինչեւ հանգիստի անցնելը շարունակած աշխատիլ Նոյն կոմիտէին մէջ, իբրեւ Նախագահի տեղակալ:

Հայրենիքի մէջ վերջին տարիներու մեր բոլոր հանդիպումները եղած են մտերմիկ եւ անմիջական մթնոլորտի մէջ կայացած:

«Չարթօնք»ի մեծ բարեկամ Պրն. Գոգմոյեան միշտ դրուատիքով խօսած է «Չարթօնք»ի մասին: Իր խօսքերով. «Ինձի համար «Չարթօնք» Սփիւռքի առաջին շարքի մէջ մտնող թերթերէն մէկն է, որ թթուածինի նման պէտք էր ո՛չ միայն դուրսը, այլ՝ Հայաստանի մէջ եւս: Լիբանանահայ թերթերու պարագային եթէ ընդունինք, որ «Արարատ»-ը սոցիալ դեմոկրատական թերթ էր եւ Սովետական միութեան ժամանակ ընդունուած էր, «Չարթօնք»-ը լիպերալներու թերթ էր, այդուհանդերձ Սովետական իշխանութիւնները այդ թերթը թող կու տային, որ Հայաստան մուտք գործէ, որովհետեւ իր գաղափարախօսութենէն բացի անոր մէջ շեշտուած էր հայրենասիրութիւնը»: Արհեստագիտութեան օգնութեամբ «Չարթօնք»ի եւ ընդհանրապէս մամուլի տարածումին մասին, Պրն. Գոգմոյեան միշտ խոստովանած, որ այդ մէկը իր մարզը չէ, ան համացանցը «հրաշք» կ'որակէր, անցնելով որ «Եթէ Ժիւլ Վերնի Նիւթըրը ատենին գիտական ֆանթազիաներ էին, ապա այսօրուան համացանցը՝ անոր իրականն է»:

Հակառակ Պրն. Գոգմոյեանի յառաջդիմական աշխարհայեացքին, բջիջային հեռախօս ան բնաւ չգործածեց: Իրեն յատուկ մտերմիկ հիւմորով այս մասին խօսելով կ'ըսէր, որ կ'ապրինք այնպիսի օրեր ուր օրիժինալ ըլլալու շատ բան չմնաց: «Բջիջային հեռախօս չգործածելս ալ իմ օրիժինալութիւնս է այսօր»:

Կը զուարճախօսէր մեծ մարդը: «Չարթօնք»ի հին բարեկամը միշտ յուզումով կը յիշէր Պէյրութը եւ իր պաշտօնավարութեան շրջանին թերթին հետ իր կապը: Իր մարդասիրական սկզբունքներուն հաւատարիմ այս Հայը մեր հանդիպումներէն մէկուն ընթացքին մեծ խանդավառութեամբ յիշեց «Չարթօնք»ի ամենահամեստ նուիրեալը՝ թերթին երկար տարիներու ցրուիչ՝ այժմ ինքն ալ հանգուցեալ՝ «ատենապետ»ը (բիշէր գիտէին իր իսկական անունը), որ պերէ գլխարկը գլխին Լիբանանի քաղաքացիական պատերազմի ամենաթեժ օրերուն ռումբերու եւ փամփուշտներու տարափին տակ չէս գիտեր ինչպէս առաւօտ կանուխ «Չարթօնք» կը հասցներ իր ընթերցողներուն:

Պրն. Գոգմոյեան մտահոգ էր Հայ Սփիւռքի ապագայով: «Որքան ալ Պէյրութը մնայ Սփիւռքի առաջատարը, ցաւալիօրէն ան շահ չ'աւտարկուած է»:

Վերջերս ըսաւ ան: 5 տարիներ առաջ այս օրերուն էր, երբ ի միջի այլոց Պրն. Գոգմոյեանին յիշեցուցի, որ «Չարթօնք»ի 80-ամեակն է արդէն: «Եթէ պատահի, որ ապրիմ մինչեւ «Չարթօնք»-ի 80ամեայ յոբելեանի նշումը՝ ես անշուշտ պիտի մասնակցիմ», այդ օր հաստատեց Պրն. Գոգմոյեան:

Վերծինէ Սվազլեան. Յեղասպանութեան Մշտարթուն Տարեգիրը

Տեր Զօր կոչուածն էր մի մեծ տեղավայր, Մորթուած հայերին էլ հաշիւ չկար, Օսմանցի պետերը մսագործ դարձան, Հայերն են զոհուում հաւատքի համար:

Միայն այս քառատողն էր արտասանել ցեղասպանագետ Վերծինէ Սվազլեանը, երբ միջոցառումներից մէկի ժամանակ թուրք պաշտօնեան կնոջ հետ ցանկութիւն էր յայտնել հանդիպել իր հետ ու հետաքրքրուել իր գործունեութեամբ: Լսել էին, մի քանի րոպէ լռել, համբուրել իրեն եւ հեռացել՝ անխօս ու գլխիկոր:

Հայաստանի Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, բանասիրական գիտութիւնների դոկտոր, Փրոֆեսոր, Հայաստանի գիտութեան վաստակաւոր գործիչ, բանագետ, բանահաւաք Վերծինէ Սվազլեանն արդէն 65 տարի 8 լեզուներով աշխարհին է ներկայացրել

Յեղասպանութեան ականատեսների յուշերը, վկայութիւնները, որոնք անհերքելի փաստեր ու ապացոյցներ են եղել Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման գործում: Դրանք ամփոփուել են 500-ից ավելի գիտական եւ հրապարակախօսական աշխատութիւններում, 30 գրքերում: Բազմալսաստակ գիտնականն արժանացել է հայրենական եւ արտասահմանեան ավելի քան երեք տասնեակ պարգէների, բայց իր ամենամեծ պարգէնը համարում է հօր՝ հասարակական-քաղաքական գործիչ Գառնիկ Սվազլեանի պատգամի իրագործումը՝ այնպէս գործես, որ «պատիւ բերես քո ծնողին եւ քո ազգին, հայրենիքին»: Այսպիսի պատգամ ստացողը չէր կարող հանգիստ քնել գիշերները:

Հայրը ծնունդով իզմիրցի էր, իսկ Իզմիրը Հայոց ցեղասպանութեան վերջին հանգրուանն էր: 1922-ին թուրքերը այրում են Նաեւ Իզմիրը, խոստանում ունեցուածքի դիմաց մակոյկներով հասցնել Նրանց տարբեր երկրներ տեղափոխող շոգենաւերին: Տեղափոխման ճանապարհին բացում էին մակոյկի անցքը, ուղեւորները ցլում էին ծովը եւ խեղդում: Հայրը, տեսնելով այդ խաբէութիւնը, լողալով հասնում է յունական ռազմական նաւին, թաքնւում եւ հասնում Յունաստան: Երկու տարի անց հայրն արդէն հմուտ ոսկերիչ էր, որ տեղափոխուեց Եգիպտոս:

Դեռ մանկուց Նա ականատես է եղել հօր անմաքորդ նուիրումին, հայրենիքի ու Նրա շէնացման համար տարուող պայքարին: Նա Հայաստանի օգնութեան կոմիտէի Ալեքսանդրիայի մասնաճիւղի Նախագահն էր, Եգիպտոսում հիմնել էր մշակութային ուղղուածութեամբ «Սեւան» ընթերցասրահ, որտեղ հայապահպանութեան վերաբերեալ դասախօսութիւններ էին կազմակերպւում:

«Հայրս իմ անունը Վերա է կնքել Նիկոլայ Զերնիշեւսկու «Ի՛նչ անել» վեպի հերոսուհու՝ Վերա Պալուվայի պատուին: Ֆրանսիական դպրոց գնալու համար անունս Վերծին վերափոխուեց, իսկ երբ տեղափոխուեցինք Հայաստան, հայանալ էի ուզում անունս կնքեցի Վերծինէ», - նշում է Վերծինէ Սվազլեանը:

Շար. Էջ 07

Արդարեւ, Պրն. Գոգմոյեան ո՛չ թէ պարզապէս, որպէս հիւր ներկայ եղաւ Երեւանի մէջ 2017 թուականին մեր նշած «Չարթօնք»ի 80-ամեակին, այլ՝ այդ օրուայ յարգելի գեկուցաբերներէն մէկը հանդիսացաւ:

Ափսոս սակայն, որ Պրն. Գոգմոյեան պիտի չբանախօսէ յառաջիկայ ամիսներուն կայանալիք «Չարթօնք»ի 85ամեակի հանդիսութեան:

Եզակի ոգիով մարդ մը եւս կորսնցուցինք մենք այսօր՝ ոգիի, բանականութեան եւ խղճի սովի այս մռայլ օրերուն:

Լոյսի մէջ մնաւ Պրն. Ռոմէն Գոգմոյեան:

Մշակութային Արձագանգ

Սիրանոյշ Մեիրուբե Գանթարճեան (1857 - 1932)

Անցեալ ամսուայ՝ Մարտի 27-ն Թատրոնի Միջազգային օրն էր։ Այս առիթով կը ներկայացնեն հայ բեմի երախտաւոր Սիրանոյշի կեանքի եւ գործունէութեան մասին իմ կազմած գրութիւնը, որ վերջանում է մի քանի նկարներով Սիրանոյշից։
Անցեալին ալ գրած եմ Սիրանոյշի մասին։ Վերոյիշելը կարելոր է, յատկապէս այն նպատակով ու յոյսով, որ ազնիւ մարդիկ կ'աշխատին Հայաստանում Սիրանոյշից որեւէ յուշարձան տեղադրելու համար։ Ամէն բան պէտք է ընել այս մշակութային կարելոր, եւ ուշացած, նախաձեռնութիւնը իրականացնելու։
Այս գործը կարող է նախաձեռնել նաեւ Երեւանի կամ Հայաստանում որեւէ քաղաքի քաղաքապետարանը՝ Հայաստանի մշակութային կառոյցների հետ համագործակցաբար։ Սիրանոյշից որեւէ յուշարձան Հայաստանում չիկնելը անպատուաբեր է հայ բեմի ու մեր երախտաւորների նկատմամբ։
2022-ը Սիրանոյշի յորելենական տարին է. ծննդեան 165-ամեակը եւ մահուան 90-ամեակը։ Նկարները հիանալի են եւ արտացոլում են Սիրանոյշի դերասանական տաղանդը։
Կարծում եմ, պարտադիր է, որ Հայաստանում եւ սփիւռքի համայնքներում միջոցառումներ կազմակերպուեն Սիրանոյշի յորելենական տարին պատշաճ նշելու համար։

ՌՈՒԲԻՆԱ ՕՅԱՆԵԱՆ

Սիրանոյշ.-

«Սերն է ինձ առաջնորդ, եւ աշխատասիրութիւնը՝ իմ յոյսը, որոնցմով ես արուեստի գաղտնիքը թափանցեցի»։

Կենսագրական գծեր

Հայ անուանի դերասանուհի եւ թատերական գործիչ Սիրանոյշը (Մեիրուբե Գանթարճեան) ծնունդ է Պոլսում, 1857 թուականի Մայիսի 25-ին։ Հայրը վանեցի էր, գաղթած Վանից։ Սիրանոյշը մանկութիւնն ապրեց թատերական մթնոլորտում։ Ազգականներն էին թատերական գործիչներ՝ Միհրան Զիթապեանը, Հրաչեան, Աղանի - Չապելը, եւ Աստղիկը՝ աւագ քոյրը։

Յաճախել է Բերայի Օրիորդաց դպրոցը։ Բերայի հրդեհից յետոյ, ընտանիքը տեղափոխուում է Պոլսոյ Բանկալթի թաղամաս, ուր նա յաճախում է ֆրանսիացի քոյրերի «Սեն Ժէսփրի» վանքի դպրատունը։ Բեմ է բարձրացել հինգ տարեկանից։ 12 տարեկանում նա մաս է կազմում Մաղաքեանի խմբին՝ վճարուելով ամսական երկու ոսկի։ Նրան նախ անուանում են «փոքրիկ Աստղիկ»։ Նրա առաջին դերն էր՝ աղախինը «Հորթանոսի դեղձանիկը» կատակերգութեան մէջ։ Առաջին արարի սկզբում ուներ մի երկար մենախօսութիւն։ Սիրանոյշն յաջողում է մենախօսել՝ առանց յուշարարի օգնութեան, ազատ ու համարձակ եւ շնորհալի շարժուձեւով, իր փոքրիկ անձի շուրջ համակրանք ու հիացում ստեղծելով։

1872-73 թուականներում նա իբրեւ դերասանուհի Պոլսում մաս է կազմում Մաղաքեանի թատերախմբին։ 1875-ին Վարդուկեանի թատերախմբի անդամ էր, միշտ քրոջ հետ միասին։ Նա պատուաբեր տեղ էր գրաւում այդ բազմանդամ կազմակերպութեան մէջ, մասնակցելով օպերեթների եւ դրամաների։ Շրջում է Սկիւտար, Իզմիր, Սելանիկ, Սերեզ։ 1878-ին Ադրիանապոլսում է՝ Հրաչեայի, Աստղիկի, Գոհարիկի Շիրինեանի, Սիսակի ու Չափրաստեանի հետ։

1879-ին, Գեորգ Չմշկեանը Թիֆլիսից Պոլիս գալով, Աղամեանի, Աստղիկի ու Սիրանոյշի հետ պայմանաւորուելով, Թիֆլիս է առաջնորդում նրանց, ուր Սիրանոյշն երեւան է գալիս երկրորդական դերերով։ Երկու տարի Կովկաս մնալուց յետոյ, Սիրանոյշն վերադառնում է Պոլիս, ուր ստանձնում է հերոսուհիի դերեր՝ թատերական ընկերութեան պարբերական ներկայացումներում։

1883-ին Սերովբէ Պենկլեանի գուսանական մեծ խմբով մեկնում է Աթէնք։ Նա մեծապէս գնահատում է հելլենների կողմից։

Աթէնքում սիրահարում է իտալացի Կարլօ Նիկոսիասի վրայ, որ Պենկլեան

նադրութիւն, Պոլսում արգելուած էին հայերէն ներկայացումները։ Հետեւաբար Սիրանոյշը կրկին մեկնում է Թիֆլիս։

1897-ին, Թրեանցի հետ հրաւիրում է Պաքու, ուր տեղի մտաւորականութեան օժանդակութեամբ կազմում է թատերական խումբ։

Սիրանոյշը երկար տարիներ մնում է Կովկասում, այլեւս վերջնականապէս պատկանելով արեւելահայ թատրոնին։ Նա լինում է Թիֆլիս, Պաքու, Երեւան, Կարս, Ալեքսանդրապոլ, Բաթում, Շուշի, Գանձակ, Իզմիր, Նոր-Նախիջեւան, Արմաւիր, Մոզդուկ, Վրդիկովկաս, Գզլար, Աստրախան եւ այլ գաւառական շրջաններում։

Սիրանոյշն Կովկասում հետզհետէ շահում է համբաւ։ Նա յափշտակում է Շեքսպիրով եւ Շիլլերով։ Ներկայացնում է նաեւ Սունդուկեանի եւ Շիրվանզադէի մի քանի թատերախաղերը, գրաւելով բոլորի հիացումը։

1908-ին սեփական խմբով գնում է Գահիրէ։ Ապա անցնում է Պուկարիա, ու կրկին՝ Կովկաս։ 1909 թուականին, արեւելահայերի կողմից տօնում է նրա բեմական գործունէութեան 35 ամեակը, փառաշուք հանդիսաւորութեամբ։

1909-ի վերջերը Պոլսում է, եւ յետոյ մեկնում է Իզմիր։ 1910-ին իրեն հետ գործակցում է անուանի դերասան Վահրամ Փափագեանը։

1912-ին, Արեւեանի կազմած խմբով ներկայացումների համար մեկնում է Մոսկուա։ Ապա վերադառնում է Կովկաս, ուր մնում է մինչեւ 1920 թուականը։

1921-ին Թեհրանում, ապա՝ Նոր-Ջուղայում կազմակերպում է թատերական ներկայացումներ։ Նա Պարսկաստանում իր հետ ուներ մէկ դերասանուհի՝ Մարգօ Մամիկոնեանին, ու մէկ դերասան՝ Միքայէլ Կոստանեանին, եւ սիրողներով ամբողջացրել էր խումբը։ Սիրանոյշը համարում է իրանահայ թատրոնի (նաեւ ամբողջ Իրանի) առաջին դերասանուհին։

Յետագային անցնում է Պոլիս և 1923-ին մեկնում է Գահիրէ, ուր եւ մահանում է 1932 թուականին։

Սիրանոյշի յուշարձանի բացումը

Գահիրէում հրատարակուող «Արաքս» թերթի 4 Մայիս 1946-ի համարում կայ «Սիրանոյշի յուշարձանի բացումը» խորագրուած տեղեկատուութիւնը։ «Անցեալ կիրակի առաւօտ, ժամը 11-ին, Գահիրէի ազգային գերեզմանատան մտաւորականներու թաղին մէջ կանգնուած՝ անմահ դերասանուհի Սիրանոյշի յուշարձանի բացումը կատարուեցաւ մեծ շուքով, նախագահութեամբ գերշ. Մամբրէ արքեպիսկոպոսի եւ ի ներկայութիւն խումն բազմութեան։

Շար. Էջ 05

Մշակութային Արձագանգ

Սիրանոյշ Մեիրուբե Գանթարճեան (1857 - 1932)

Սկիզբը Էջ 04

Բացման խօսքից յետոյ, սրբազան հայրը խօսք առնելով թուեց մի առ մի Սիրանոյշին հայ բեմին մատուցած թանկագին ծառայութիւնները Կովկասէն մինչեւ Եգիպտոս: Անդրադարձաւ նաեւ հայկական թատրոնին ու անոր գործիչներուն եւ օրհնելով յիշատակը Սիրանոյշին, վար առաւ սեւ քօղը ու բացուած հոշակեց յուշարձանը:

Ինչպէս ծանօթ Է՝ ողբացեալ դերասանուհին թուականիս ճիշտ 14 տարի առաջ Գահիրէի հիւանդանոցին մէջ փակեց իր աչքերը, երբ պատրաստութիւններ կը տեսնուէին տօնելու Սիրանոյշի բեղուն գործունեութեան յիսնամեայ յոբելեանը, բայց անգութ մահը արգելք հանդիսացաւ անոր»:

Վկայութիւններ Սիրանոյշի մասին

Սիրանոյշը 1912 թուականին, երբ Մոսկուայում պիտի խաղար Սմբատովի «Դաւաճանութիւն» թատերախաղի Չէխովի դերը, մատնուած էր յուզումի, որովհետեւ Նոյն դերն ստանձնել էր նաեւ ռուս մեծահռչակ արուեստագիտուհի Երմիլովան: Եւ հայ խմբի «Դաւաճանութիւն»-ը Ներկայացուող երեկոյին, ռուս դրամատիկ թատրոնը փակել էր իր թատրոնի դռները, որպէսզի հանդիսատեսը լինեն հայոց, մասնաւորապէս Սիրանոյշի խաղին:

Ներկայացման առաջին վարագոյրը բացուելուց առաջ, հակառակ իր խռով լինելուն Աբելեանը մտնում է Սիրանոյշի զարդախուցը ու տեսնում է, որ մեծ արուեստագիտուհին ծնրադիր աղօթում է եւ ասում.

-«Էյ Մշոյ Սուլթան Սուրբ Կարապետ, այս գիշեր իմ պատիւն չէ, հայոց պատիւը Դո՛ւն պիտի փրկես»:

Աբելեանը գրկում է նրան եւ առաջնորդում բեմ: Ու յաղթանակ: Սիրանոյշը այդ դերում յայտարարում է անմրցելի:

Կոմիտասը Սիրանոյշի մասին.-

1909 թուականին Թիֆլիսում նշուեց Սիրանոյշի բեմական գործունեութեան 35 ամեակը: Յոբելեանական երեկոյից յետոյ շատերն էին շտապում Սիրանոյշի մօտ՝ նրան անձամբ շնորհաւորելու համար: Այնպիսի օր էր, որ ամենքը՝ ծանօթ, թէ անծանօթ, իրենց իրաւունք էին վերապահում մօտենալու յոբելեարուհուն եւ սեղմելու նրա վաստակած ձեռքը: Միայն մի

մարդ դուրսը՝ բազմութեան մէջ երկար սպասելուց յետոյ որոշում է չմտնել, որպէսզի այդ օրուայ, ինչպէս ինքն է ասում, բազմալեզու, թաթախուն, գեղուն զգացմունքների բուռն ծովի մէջ անհետ չանցնեն իր սրտի խորքից ժայթքող զգացմունքները: Այդ մարդը ԿՈՄԻՏԱՍԸ էր:

Մի քանի օր յետոյ՝ Փետրուարի 1-ին, Էջմիածնի իր խցիկում, Կոմիտասը նստած գրում էր, բառեր որոնում սրտի անզուսպ խնդակցութիւնն արտայայտելու համար իր պայծառ բարեկամուհուն, որն արիաբար անցել էր հայ բեմի խաւարտչին ասպարէզով:

«Դուք երեսունհինգ տարի անդադար,- գրում է Կոմիտասը Սիրանոյշին, - գեղարուեստի մուրճը ձեռքին անձնուէր կռցիք, կոփեցիք, ամեն խոչ ու խուրդ ոչնչացրիք, ձեր տոկոսն կամքի թափով արծուի պէս սլացաք հասարակութեան հոգիներից վեր, թագաւորեցիք սրտերի եւ մտքերի վրայ, ապա հզօրապէս ձգտեցիք, տարաք եւ Ձեզ հետ բարձր, հանեցիք դէպի ազնիւ գեղարուեստի կանաչագգեստ ու կենսունակ բլուրն ի վեր հասարակութիւնն էլ:

Այնտեղ ցոյց տուիք նորան Ձեր ստեղծած հրաշալիքները՝ կեանքի մի շարք պայծառ ու խաւար, ազնիւ ու կոպիտ ... կենդանի տիպեր, արձանագրեցիք նորա սրտի եւ հոգու խորունկ աշխարհներում, պատկերներ ու նկարներ

արձանագրեցիք, որոնք շեշտակի թափանցում են մէկ սրտից միւսն օղակելով, մէկ հոգուց միւսը շղթայելով:

Իսկ ամէլի դժուար բան կա՞յ, քան սրտեր ու հոգիներ տաշելը եւ այն այնպիսի միջավայրում, որ գեղարուեստը հաւասար է ժամանցի: Բայց Դուք ժրագան մեղուի պէս երեսունհինգ տարի շարունակ թռաք մէկ բեմից միւսը եւ գեղարուեստի մարգերից, բազմապիսի ծաղիկներից հաւաքեցիք առատ հիւթ, որպէսզի հայ բեմի փեթակը լցնելու օժանդակէք:

Ձեզ հետ եւ առաջ ճանապարհ ընկան շատերը, բայց ոմանք հողմավար եղան, ոմանք շնչասպառ, ոմանք անգործութեան մատնեցին, ոմանք դեմ դաւեր լարեցին ... Դուք կարողացաք ճեղքել ամեն արգելք եւ առաջ արշաւել: Արշաւեցիք երեսունհինգ տարի էլ առաջ, միշտ առաջ անվիատ ու հաստատ ուղիով, որ բացիք:

Այժմ որքան յստակ ու հանգիստ է Ձեր սիրտը, Ձեր հոգին, որ երեսունհինգ տարի երկար աշխատելուց յետոյ հանգչում է մարդկանց սրտերի ու հոգիների վերայ, Ձեր իսկ կառուցած գեղարուեստի անսասան ու մշտական դան ապարանքների մէջ:

Սրտանց շնորհաւորում եմ Ձեր փառքը եւ ցանկանում էլ ամէլի փառաւորութիւն ու կանաչ պայծառ արեւ»:

Արամ Երեմեան (գրող, գրականագետ, արուեստաբան)

Պարսկաստանում Սիրանոյշի հետ հարցազրոյց է ունենում Արամ Երեմեանը: Հարցազրոյցի վերջում, Սիրանոյշին այսպէս է բնութագրում Երեմեանը.

«Նա օժտուած է դերասանուհու բոլոր յատկութիւններով: Բնութիւնը նրան ոչինչ չի զլացել: Նրա աչքերը այնքան խոր արտայայտութիւն ունեն, որ լռութեան լուսններում խօսում են եւ կենդանի պատկերներ ստեղծում: Նրա դիմագիծը նուրբ է, ճկուն, արտայայտիչ եւ տպաւորիչ... զգացմունքով այնքան գեղուն եւ նուրբ է, որ իր արտայայտութեան ելեւէջներով մտնում է հասարակութեան հոգու մէջ եւ նրան ապրեցնում գեղարուեստի աշխարհում: Նա հոգեկան տանջանքներ արտայայտելիս չէ լալիս, բայց իր զուսպ արցունքներով լացացնում է հանդիսատեսին: Ահա այս է տիկին Սիրանոյշի կեանքի համառօտ ուրուագիծը»:

Գրիգոր Զօհրապ.-

«Ամեն ոք գիտէ, որ երեկոյին մեծագոյն ձգողութիւնը տիկին Սիրանոյշի վերերեւումն է ու անոր կսպասէ անհամբեր...»

Տիկին Սիրանոյշի մուտքը ահագին ծափահարութեամբ կը ողջունուի. իր քայլուածքն իսկ տարբերութիւն մը ունի քայլուածքներէն, թոյլ ու շնորհալի բան մը, զոր չեմ կրնար ճշտել. իր շարժումները չեն շրայլուի որ յստակ շնորհ մը ունին միշտ. իր ձայնը արծաթի մը հնչիւնը ունի՝ թրթռալով սրտերու մէջ: Ամենքը լուռ իրեն կունկնդրեն. ահա մեծ դերասանուհին ինքը, այնպէս, ինչպէս ըսած էին մեզի թիֆլիսցիք. իր արուեստը օրինակած բան մը չունի, ամեն բան իրեն յատուկ է»:

Ալեքսանդր Շիրվանզադէ.-

«Կայ մի բան, որ տիկին Սիրանոյշին տակաւին ամբողջ գլխով բարձր է պահում խմբից- նրա սքանչելի առօրինակութիւնը եւ ձայնը: Այս մի խոշոր առաւելութիւն է: Ոչ ոք չգիտէ հայ լեզուն այնքան նուրբ արտասանել եւ մինչեւ անգամ գեղեցկացնել, որքան տիկին Սիրանոյշը»:

Վահան Թեքեան.-

«...Սիրանոյշ բեմի վրայ իր ֆիզիքական լիաձիր գեղեցկութեամբը եւ ձայնին ու ժեստերուն շնորհալի ազատութիւնով կը տիրէ բեմին, զայն մէկէն կարծես կը լցնէ՝ երբ կերեւայ: Ձայնը միշտ Նոյն համակրելի, նուազահունչ ձայնն է, որուն յիշատակը դեռ կը թրթռայ պոլսեցիներու ականջին»:

Սիրանոյշի ստանձնած դերերից.-

-	Համլետ	-	Կրուչինինա
-	Մարգարիտ Գոթիե	-	Իզելի
-	Թերեզա	-	Չէխար
-	Ռուզան	-	Պորցիա
-	Մարի Ստիւարա	-	Իշխանուհի
-	Մեդիա	-	Մարգարիտ

Արցախի Դեմ Գործուած Նախայարձակումը Եւ Անոր Ոճրային Հետեւանքները Գիտնալ Եւ Գործել

ՅԱԿՈԲ ՊԱԼԵԱՆ

Երբեմն ես ինծի հարց կու տամ, որ չարիքը եւ ոճիրը պէ՞տք է գնահատել եւ դատել ըստ զոհի վայրին եւ ծաւալին: Այդպէս կը գործէ ՄԵԾԵՐՈՒ ռեալ փոփոխքը Ո՛չ Եւրոմիութիւնը, ո՛չ Մեծն Բրիտանիան, ո՛չ Միացեալ Նահանգները եւ ո՛չ ալ այլ երկիրներ զօրակցական խոյն թափով եւ զօրութեամբ չհակադրեցին, լուռ մնացին, երբ թուրք-ազերի բանակներ ներխուժեցին Արցախ, գործածեցին արգիլուած զէնքեր, ինչպէս ֆոսֆորային եւ այլ ռումբեր, ջարդեցին, քանդեցին, հազարաւոր կրօնական մոլեռանդ վարձկաններ բերին կռուելու համար Հայաստանի դէմ:

Քաղաքակիրթ աշխարհը, Եւրոմիութիւնը, Միացեալ Նահանգները, Ռուսիան, գիտցան, մեղաւորէ աւելի՝ անբարոյական լռութիւն պահել, Հայաստանի եւ Արցախի ժպիտ բաշխեցին, երբեմն ալ՝ տոլար եւ եւրօ:

Ոչ ոքի համար գաղտնիք է, եթէ մեծեր եւ պզտիկներ քաղաքական ճակատներ չընեն եւ չթաքնուին պատմութեան խեղաթիւրումներու ետին, գիտեն որ Արցախը Հայաստան է: Ի հարկէ, եթէ տգէտ չեն: Աշխարհի մեծերը երբեք «անգէտ» չեն, քանի որ իրենց կից որոնող աշխատողներ ունին, իրագրէկ մարդոցմով սպասարկութիւններ:

Պատերազմական ոճիր եւ ցեղասպանական արարք կը դատուին ըստ սկզբունքի՞, թէ՞ ըստ ծաւալի: Կը դատուին ըստ շահակցութիւններո՞ւ եւ ըստ աշխարհագրական դիրքի՞, թէ՞ ըստ միտումի: Հարկը թէ մէկ ֆոսֆորային ռումբ կը վկայեն միտումի մասին եւ գործածողը ըստ այնմ վերաբերումի պէտք է արժանանայ: Պատերազմական ոճիրները դատողներ ինչո՞ւ չդատեցին Արցախի դէմ ֆոսֆորային ռումբ գործածողները: Ինչո՞ւ Հայաստան դատարան չդիմեց այս հարցով:

Ֆոսֆորային ռումբով յարձակում գործած թուրք-ազերի ներխուժողները պատասխանատուութեան չկանչուեցան պատկան ատեններու կողմէ: Միջազգային հանրային կարծիքը, ՄԱԿի Ապահովութեան Խորհուրդը հարկ չտեսան հարցը քննելու եւ դիրք ճշդելու, դատապարտելու:

Պէտք է կրկնել եւ շեշտել, որ Հայաստանի եւ Արցախի իշխանութիւնները հրապարակաւ եւ բարձրագոյ պահանջով չներկայացան միջազգային համայնքին, չամբաստանեցին ՄԱԿի անդամ ներխուժող պետութիւնը:

Ճիշդ է, Հայաստան եւ Արցախ մեծերու եւ սպայակոյտերու քարտէսներուն վրայ հազիւ կ'երեւին, փոքր են, բազմամիլիոն ժողովուրդ չունին, Եւրոպայի դրկից չեն, հսկայ տարածութիւն չեն, ախորժակներ սրող հարստութիւններ չունին: Բայց այս ամէնը կրնա՞ն սկզբունք եւ բարոյական անտեսելու պատճառ ըլլալ: Անվարան պէտք է խօսիլ քաղաքական անբարոյութեան մասին:

Եթէ միջազգային համայնքը սկզբունքային կեցուածք ունեցած եւ պաշտպանած ըլլար Արցախը եւ Հայաստանը, արգիլած ըլլար, որ կոտանքներու ենթարկուին հայ ռազմագերիները, Եւրոմիութիւն, Ամերիկա եւ ՄԱԿ կը գնահատուէին որպէս ազատութեան եւ արդարութեան ախոյեաններ, ո՛չ ըստ խօսքի, այլ՝ ըստ գործի: Բայց հրէի եւ հեթանոսի միջեւ տարբերութիւն դնելով, Պիղատոս ըլլալով, անոնք իրենք զիրենք վարկաբեկեցին:

Ինչպէ՞ս հաւատալ անոնց արդարութեան եւ անշահախնդրութեան բարձրագոյ յայտարարութիւններուն:

Ի հարկէ կարելի չէ չափսոսալ ուրբայինացիներու դժբախտութեան ի տես, չընդվզիլ՝ տեսնելով քաղաքներու աներումը, ուր մարդիկ տուն ունէին եւ հիմա անտուն են: Ուր մահեր կան:

Եւ այժմ հարց պէտք է տանք Նախ մենք մեզի, թէ ինչո՞ւ ՄԱԿը, Ապահովութեան Խորհուրդը, Եւրոմիութիւնը, Միացեալ Նահանգները, Չինաստանը, Հնդկաստանը, անտարբերութեամբ դիմաւորեցին հայ հինգ կամ վեց հազար զոհերը, տասնեակ հազարով վիրաւորները եւ հաշմանդամները, աներուած եւ աներուող սրբատեղիները:

Մենք ի՞նչ կրնայինք ընել եւ չըրինք, եւ շարունակեցինք իշխանութիւն-ընտրութիւն խաղալ, օրէնքներով սահմանուած իրաւունքները չարժեցուցինք եւ բողոքի այիք չբարձրացուցինք:

Հայաստան հացահատիկի միջազգային շտեմարան չէր, հանքային մեծ հարստութիւններ չունէր, հետաքրքրական չէր: Բայց այդ բոլորը բարոյական պարտաւորութենէ զերծ կրնայի՞ն պահել այսօր Ուրբայինայի աղէտի համար ինքզինք զօրաշարժի ենթարկած միջազգային համայնքը, բոլոր անոնք որոնք իրենք զիրենք կոչած են միջազգային իրաւարարի եւ պատժող դատաւորի դերին, չխնայելով միջոցներ:

Ոչ ոք կրնայ ըսել, որ Արցախի, անոր ժողովուրդին եւ անոր մշակութային ժառանգութեան դէմ կատարուած բիրտ յարձակումէն տեղեակ չէր: Բայց Արցախը Եւրոպայի մէջ չէր, անոր դրկից չէր, հակառակ անոր որ կը գտնուէր կրօնաքաղաքակրթական խոյն աւազանին մէջ:

Երէկ, Ապրիլ 9ին, երեկոյան ժամը 20ին, ֆրանսական Cnews հեռատեսիլի կայանը, խիստ ուշագրաւ հաղորդում սփռեց, նոյնքան ուշագրաւ անուանումով. «Հայաստանի եւ Հայերու մոռցուած ողբերգական եւ մոռցուած ճակատագիրը» (Le sort tragique et oublié de l'Arménie et des Arméniens): Զրոյցը ընթացաւ Հայաստանի եւ Արցախի հարցերէն լաւատեղեակ հեռատեսիլի կայանի լրագրող եւ ընկերաբան Մաթեօ Պոք-Քոթէի եւ լրագրող, գրող, ՖԻԿԱՐՕ ՄԱԿԱԶԻՆԻ խմբագրապետ Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոնի միջեւ: Զրոյցը մը աւելին էր ինչ որ տեսայ եւ լսեցի: Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոն յաճախ գտնուած է Արցախ եւ Հայաստան, անդրադարձած է հարցերուն, մանաւանդ 44օրեայ պատերազմէն ետք: Ան կ'ամբաստանէ Եւրոպան, թուրք-ազերիական վայրագութիւններուն հանդէպ ցուցաբերած իր անտարբերութեան համար, բաղդատած Ուրբայինայի պարագային:

(Եթէ ընթերցողը ուզէ լսել Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոնի մեկնաբանութիւնները, համացանցի վրայ կրնայ գտնել youtube-ներ, գրելով՝ jean-christophe buisson arménie):

Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոն շատ աւելի յստակ խօսք ունի, ճշմարտութիւններ կ'ըսէ, քննադատութիւններ կ'ընէ, քան ինչ որ կ'ընեն Հայաստանի իշխանութիւնները եւ ընդհանրապէս հայերը:

Լսելէ ետք Cnews հաղորդման ընթացքին յստակ խօսք ըսած Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոնը եւ Մաթեօ Պոք-Քոթէն, կը հասնիմ այն եզրակացութեան, որ Ֆրանսան եւ աշխարհը տեղեակ են թուրք-ազերիական քաղաքական լայնածիր յաւակնութիւններէն: Բայց ինչո՞ւ չեն հակադրել: Գերմանիան չի հակադրել, խուսափելու համար երկրին մէջ հաստատուած միլիոնաւոր թուրքերու ճնշումներէն, տարբեր ձեւով Ֆրանսան ալ նոյն մտավախութիւնները ունի, Ամերիկան Արցախի համար պատերազմ պիտի չյայտարարէ, մինչեւ այն ատեն, որ Թուրքիոյ յաւակնութիւնները վտանգեն իր կողմէ հակակշռուող միջազգային դրութիւնը, այսինքն՝ իր շահերը:

Հայաստան պարտուածի մակտուութեամբ Արցախի հարցը չի միջազգայնացներ, զայն չի ներկայացներ որպէս մշակութական-ցեղապաշտական-կրօնական Նախայարձակման զոհ, հետեւաբար, քաղաքակրթական զալիք պատերազմի սկիզբը ահագանգող: Քաղաքակրթութիւններու բախման առաջը կարելի չէ առնել զիջումներով, գեղագիտական-կոսմոսիկ շարունակութիւնով: Այսօրուան Արցախ հայաշխարհի դէմ պատերազմը շարունակութիւն է: Ֆրանսացի Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոն ամենայն յստակութեամբ ըսաւ, որ ինչ որ կը պատահի այսօր Արեւմտահայաստանի բռնագրաւման եւ ցեղասպանութեան շարունակութիւնն է, թրքական մեծութեան հետապնդման ճամբուն վրայ:

Եւրոպան, Ամերիկան, Արաբները, Նաեւ Չինաստանը եւ Հնդկաստանը պէտք է գիտակցին, - չեմ խորհիր որ չեն գիտեր, - որ Թուրքիա կը հետապնդէ համաթուրանական երազը: Միշտ պէտք է յիշել Թուրքիոյ Նախկին Նախագահ Սուլէյման Տեմիրելի խօսքը, որ Թուրքիան կը տարածուի Եգէականէն Չինաստան: Այս գիտէ Չինաստանը, պէտք է գիտնայ Նաեւ Ռուսիան, որուն հետ Թուրքիա քաղաքական ճակատներ կ'ընէ, միշտ հետապնդելով թուրքին ապրած աշխարհները միացնելու քաղաքականութիւն (թուրք իրքինին եաշատը կը երկրէր):

Այս վերլուծումները պատճառ չեն, որ մենք, Հայաստան եւ սփիւռք, չպայքարինք ՄԵՐ ՏԵՄԱԿԻ ոչնչացման միտող Նախայարձակումներուն դէմ, յիշեցնելով Նաեւ քաղաքակիրթ աշխարհին, որ ինք եւս նոյն Նաեւն վրայ է, եթէ ոչ այսօր, վաղը անպայման:

Իսկ մենք պիտի գիտնա՞նք ճիշդ ուղի ընտրել եւ չկոտորակուիլ: Այդ ընելու համար իմաստութեամբ պիտի գործենք ճիշդ մարդիկը դնելով իրենց ճիշդ գործին գլուխը: Զանի դեռ ուշ չէ: Զանի դեռ կայ յոյսը:

Ինչո՞ւ մեր անունով ՄԱԿի ժողովին չենք դրկեր Ժան-Քրիսթֆ Պուլիսոնները, հայ կամ օտար

Վերծինե Սվազլեան. Ցեղասպանութեան Մշտարթուն Տարեգիրը

Սկիզբը Էջ 03

1947 թուականին Սվազլեանների ընտանիքը հայրենադարձում է Մայր Հայաստան. Վերծինե Սվազլեանն արդեն 13 տարեկան էր: Հայրը մի քան անգամ մատուցեց իր անձնական և ֆինանսական օգնությունը: Եր Երկրի ժողովրդի հետ, որոնք խոչընդոտում էին հայրենադարձությունը:

«Հայրս ասում էր՝ մենք Սփիւռքը չստեղծեցինք, որ կառնած մնանք: Դա Թուրքիայի բռնութեան հետևանքն էր: Մենք ունենք մեր հայրենիքը. գնանք շենքերը», - լինում է Վերծինե Սվազլեանը: Վերջերս հրատարակուեց նրա «Ամերիկահայ բանալոր ալանդոյթը ժամանակի հոլովոյթում» ստուգարածալ գիրքը (904 էջ): Այն ընդգրկում է ԱՄՆ գաղթած արեւմտահայ աւագ, նաեւ՝ յետագայ սերունդներից հեղինակի 5 ուղեւորութիւնների ընթացքում (1979-2008 թթ.) գրի առած եւ կորստից փրկուած պատմական, բանահիւսական եւ ազգագրական նիւթեր: Դրանց միջոցով ներկայացուում է ԱՄՆ-ի հայութեան անցեալ ու ներկայ կեանքի ընդհանուր պատկերը՝ սկզբից մինչեւ մեր օրերը, նրանց յաղթահարած դժուարութիւններն ու ունեցած յաջողութիւնները: Հատորն օժտուած է նաեւ անգլերէն եւ ռուսերէն ամփոփումներով, 206 բանասացների եւ նրանց հաղորդած 1.165 միաւոր նիւթերի Փաստագրական աղիւսակով, օտարամոյծ բառերի բառարանով, ծանօթագրութիւններով, բանասացների եւ նրանց հաղորդած նիւթերի, անձնանունների, տեղանունների, էթնօնանունների եւ այլ ցուցիչներով, բանասացների լուսանկարներով, ինչպէս նաեւ «Հայերի տեղաբաշխումը Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում» պատկերող քարտէսով եւ «Ամերիկահայոց շրջանում տարածուած ժողովրդական երգերի կատարումները» (41 միաւոր) ներկայացնող խտասալիկով:

Գրքի խմբագիր Հայաստանի Գիտութիւնների Ազգային Ակադեմիայի թղթակից անդամ Սարգիս Յարութիւնեանի խօսքով՝ այս աշխատութիւնը հայ բանագիտութեան պատմութեան մէջ առաջինն է, որ նուիրուած է ամերիկահայոց բանալոր ալանդոյթի գիտական համակողմանի ուսումնասիրութեանը, որն իր պատմաճանաչողական արժեքով հայ ժողովրդի արդի մշակոյթի պատմութեան մէջ կարեւոր եւ բացառիկ արժեք է ներկայացնում:

Վերծինե Սվազլեանի համար ամեն գրքի լոյսընծայում մի երեխայի երկունքի է նման. ուժերի գերաբաւակցումը նա երկար ժամանակ վերկանգնում է, ապա անցնում յաջորդ գրքի ծննդին: Այս գիրքը եւս բացառութիւն չէ. գիտականի նպատակն էր վերականգնել կորսուած հայրենիքի բանալոր ալանդոյթը եւ այն հասցնել ընթերցողների լայն շրջանակներին:

Նա ափսոսանքով է նկատում, որ այսօր գաղափարախօսութեան պակաս կայ, այնինչ մեծ հօրեղբօր՝ Միհրան Սվազլեանի գաղափարախօսութիւնն իր համար արդիական է նաեւ այսօր՝ «Արժանապատուութիւնը կարեւոր է, իսկ հայրենասիրութիւնը արժանապատուութեան խնդիր է ինձ համար»: Եթէ դրա պակասը չլինէր, աշխարհի տարբեր վայրերում հանգրուանած հայերը կը բնակուէին Արցախում, եւ չէր լինի այն, ինչ եղաւ 2020-ին:

Նա այն կարծիքին է, որ 1915-ին Ցեղասպանութիւնը կազմակերպել էին մեծ տերութիւնները, որը շարունակում են մինչ օրս. «Թուրքիան եղել է մտում է մեծ տերութիւնների խամաճիկը, իսկ նրա հետ սահմանի բացումը երկրորդ ցեղասպանութիւն է լինելու մեզ համար. այդ դասը մենք արդէն առել ենք. արհամարհուած պատմութիւնը կը կրկնուի»: Վերծինե Սվազլեանն աշխարհի տարբեր կողմերում հանգրուանած հայերի հետ է շփուել, խոստովանում է՝ հայերը եզակի ժողովուրդ են, որոնց պէտք է միայն պաշտել. «Չնայած դժուարութիւններ, զրկանքներ ու տառապանք է տեսել, բայց հերոսաբար յաղթահարել է: Նոյնիսկ այսքան զոհեր ունենալուց յետոյ նորից վերածնունդ են: Մենք իսկապէս դրախտի հողի վրայ ենք ապրում, պէտք է պաշտպանենք այդ հողը, ոչ թէ նուիրենք թուրքին», - նշում է Վերծինե Սվազլեանն ու կրկին յիշեցնում խելքին մօտ բան չէ թուրքի հետ հաշտուելը:

Դժուարին է եղել գիտնականի ուղին: Գրքերը հրատարակելու կամ թարգմանելու համար ստիպուած է եղել վաճառել ունեցուածքն ու հօրից մնացած թանկ յիշողութիւնները, իսկ նոր նիւթեր հաւաքելու համար երբեմն կեանքն է վտանգել: Պատրիարք Մեսրոպ Մովսէսեանի հրաւերով Կոստանդնուպոլսում մասնակցել է գիտաժողովի, որին յաջորդել է շրջայցը Կիլիկիայով: Սուրբ Փրկիչ հիւանդանոց ներթափանցելու համար ստիպուած է եղել վիրահատութեան դիմել. միայն այդպէս է կարողացել ետնամուտքով մտնել ծերանոց եւ զրուցել Ցեղասպանութիւնը վերապրածների հետ, գրի առնել յուշեր: Անձնագիտութեան վառ օրինակ է նաեւ այն, որ Վերծինե Սվազլեանը ստիպուած էր Ամերիկայի «Արարատ» ծերանոցում որպէս կամաւոր 15 օր աշխատել. խնամում էր ծերերին՝ հաւաքելով նրանց յուշերն ու վկայութիւնները, բանահիւսական նիւթերը: Հայարտութեամբ թերթում է իր հեղինակած աշխատութիւններն ու թարմ յիշողութեամբ թուարկում իւրաքանչիւր փաստի, նիւթի հաւաքման հետ կապուած յուշերը: Վերծինե Սվազլեանն 88 տարեկան է, բայց շարունակում է պահպանել Հնագիտութեան եւ ազգագրութեան ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատողի ու անխնայ գիտնականի իր առաքելութիւնը: Յաջորդ աշխատութիւնը լինելու է արեւմտահայոց թուրքալեզու բանահիւսութեան մասին: Թուրքալեզու երգերն առաջին անգամ նա է հաւաքել. հայերը թուրքերէնով են խօսել, երգել, քանի որ հայ լինելու համար Կիլիկիայի, Անատոլիայի տարբեր նահանգներում հայերէն խօսելու համար հայերի լեզուն ծայրատել են: Իրենց ապրումներն ու տառապանքները հայերն արտայայտել են թուրքալեզու երգերում.

Դպրոցը մտան, վարժուհուն բռնեցին, վա՛յ աման, Բերանը բացեցին, լեզուն կտրեցին, ա՛խ աման... Վերծինե Սվազլեան. Հայոց ցեղասպանութեան փաստերի ու վկայութիւնների մշտարթուն պահպան, որ կէս դարից աւելի մասնիկ առ մասնիկ ժողովել է կորսուած հայրենիքի մասունքները, ամբողջացրել դրանք՝ սերունդներին փոխանցելով պատմականօրէն անուրանալի փաստերն ու յուշերը:

ԶԻՐՈՍԻՆԷ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ
Հայաստանի «ԹԵՔԵԱՆ» Մշակութային
Միութեան լրատուական կենտրոն

ԲԱՆ ՈՒ ԳԻՐ

Երբ, որ խօսք կ'ըլլայ Հայրենիքի մէջ որեւէ բան ունենալու մասին, ես միշտ կը յիշեմ Երուանդ Պապայեանը, որ Պէյրութէն մեկնեցաւ Ամերիկա եւ այնտեղէն ինծի նամակ գրեց. «Պարոն Գոգմոյեան, Ամերիկա հասած եմ: Բացառիկ հանգիստ կեանք է այստեղ, զաւակներուս, թոռնիկներուս մօտ եմ, սակայն կարօտով կը յիշեմ պէյրութեան պատերազմի օրերը»: Ես ալ իրեն պատասխանեցի «Պարոն Պապայեան, գոնէ պատերազմը չգրեիք»:

Կ'երեւի ամենակարեւորը այն էր, որ այդ շրջանին կեանքը այնքան աշխույժ էր եւ ամենակարեւորը՝ մարդոց յոյսը, որ վաղը լաւ պիտի ըլլայ պատերազմի աւարտէն ետք՝ այդ յոյսն ալ գնաց:

Սակայն ինչպէս կ'ըսէր Երուանդ Պապայեանը՝ խելօք մարդիկ Հայաստանի մէջ մէկ ոտքի տեղ պէտք է ունենան: Այդ ձգտումը՝ Հայաստանի մէջ գոնէ մէկ ոտքի տեղ ունենելու՝ երեւի բնագոյ է մարդոց մէջ: Աստուծոյ կամքով թող երկար խաղաղութիւն ըլլայ, գաղութները չդատարկուին, բայց այնուամենայնիւ բոլորի տեղը Հայաստանն է:

ՌՈՍԵՆ ԳՈՇՄՈՅԵԱՆ

ՄՇԱԿՈՒԹԱՅԻՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

14 2022
ԱՊՐԻԼ

Կրկ Երկ Երեք Զրեք Հնգ Ուրբ Ծրթ

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ԻՐԻՆԱ ԱԶԻԶԵԱՆ
(1935 – 2009)

«Սոճիներ բլուրի վրայ»

Մշակութային Արձագանգ

Սիրանոյշ

Շար. Էջ 05-Էն

Ներկայացումներից.-

- Մուրացանի «Ռուզան»
- Ալեքսանդր Տիմայի «Կամելիազարդ տիկինը»
- Լուիջի Կամիլետտիի «Զոյո Թերեզա»
- Շեքսպիրի «Համլետ»
- Ֆրիդրիխ Շիլլերի «Օրլեանի կոյսը»
- Ալեքսեյ Սուվորինի եւ Վիկտոր Բուրենինի «Մեդիա»
- Ալեքսանդր Օստրովսկու «Ամեղ մեղաւորներ»
- Արման Սիլվեստրիի եւ Էռնեստ Մորանի «Իգէիլ»
- Ալեքսանդր Իւժոն-Սուլբատովի «Դաւաճանութիւն»
- Վիլիամ Շեքսպիրի «Վենետիկի վաճառականը»
- Լեոն Շանթի «Հին աստուածներ»
- Գաբրիել Սունդուկեանի «Ամուսիններ»

Սիրանոյշի շիրմը Գահիրէի գերեզմանատանը

Սիրանոյշը գրել է նաեւ բանաստեղծութիւններ, ահաւասիկ մէկը.-

«Կեանք եւ պայքար մայր եմ միմեանց.-

Կեանքը ծնում է կռիւ.

Կռիւը ծնում է կեանք.

Առանց կռուի կեանք չկայ.

Կեանք եւ կռիւ երկունք են աշխարհի»:

աղբիւրներ՝

Նշան Պեշկոթաշեանի «Թատերական դէմքեր» հատորը,

Ռուբէն Չարեանի «Սիրանոյշ» հատորը եւ համացանցային տարբեր կայքեր

ՅԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

Սրտի դառն կսկիծով իմացանաք հաւատաւոր միութեան-կան Յարութիւն Պալեանի շիջումը:

Հանգուցեալը պատանի տարիքէն միւտք գործած է ՀՀԸՄ-ՀԵԸ-ի շարքերը: Եօթանասունական թուականներուն մաս կազմած է ՀՀԸՄ-ՀԵԸ-ի համալսարանական-ուսանողական վարչութեան, պաշտօնավարած է ՀՀԸՄիութեան Յովակիմեան-Մանուկեան մանչերու երկրորդական վարժարանին մէջ, բժախնդրութեամբ վարած է ՀՀԸՄ-ի Ալեք Մանուկեան կեդրոնի վարիչ տնօրէնի պարտականութիւնը:

Հաւատաւոր միութեանական Յարութիւն Պալեանի յիշատակը վառ պիտի մնայ բոլոր ՀՀԸՄ-ՀԵԸ-ականներու սրտին մէջ:

Յիշատակն արդարոց օրինութեամբ եղիցի:

Խոր Վշտակցութեամբ՝

ՀԵԸ-ի ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳ
Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՏՕՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Կիրակի, 17 Ապրիլ 2022-ին, մեր Տիրոջ եւ Փրկչին հրաշափառ Ս. Յարութեան տօնին առիթով Անթիլիասի Մայրավանքի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր Տաճարին մէջ պիտի պատարագէ եւ իր Հայրապետական պատգամը փոխանցէ

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. ԱՐԱՄ Ա. ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏ

Սկիզբ ժամերգութեան

Ժամը 8:00

Սկիզբ Ս. Պատարագի

Ժամը 10:00

Հայրապետական Պատգամ

Ժամը 11:00

Ս. Պատարագի երգեցողութիւնը պիտի կատարէ Կաթողիկոսարանիս «Շնորհալի» երգչախումբը:

Սիրով կը հրաւիրենք մեր ժողովուրդի զաւակները մասնակցելու Ս. Պատարագին, լսելու Վեհափառ Հայրապետին պատգամը եւ վերանորոգուելու Ս. Յարութեան հրաշափառ խորհուրդով:

Վեհափառ Հայրապետը Ս. Չատկուան շնորհաւորութիւնները պիտի ընդունի Վեհարանին մէջ Ս. Պատարագէն ետք մինչեւ կէսօրուան ժամը 01:00, իսկ կէսօրէ ետք՝ 04:00-էն 07:00:

ԴԻԲԱՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԹԻԼԻԱՍԻ ՄԱՅՐԱՎԱՆՔԻՆ ՄԷՋ
ԱԲԱԳ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ
ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԵԱՆՑ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՅՑԸ

ԱԲԱԳ ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ, 14 ԱՊՐԻԼ 2022

- Կարգ Ապաշխարողաց՝ ժամը 09:00-ին

- Ս. Հաղորդութեան Պատարագ՝ ժամը 10:00-ին

- Կարգ Ունկլուայի՝ ժամը 04:00-ին

- Կարգ Չարչարանաց (Խաւարման Գիշեր)՝ ժամը 07:00-ին

ԱԲԱԳ ՈՒՐԲԱԹ, 15 ԱՊՐԻԼ 2022

- Կարգ Խաչելութեան՝ ժամը 08:30-ին

- Կարգ Թաղման՝ ժամը 04:00-ին

ԱԲԱԳ ՇԱԲԱԹ, 16 ԱՊՐԻԼ 2022

- Ժամերգութիւն՝ ժամը 04:00-ին

- Ճրագալոյցի Ս. Պատարագ՝ ժամը 05:00-ին

ԿԻՐԱԿԻ, 17 ԱՊՐԻԼ 2022 (ՉԱՏԻԿ - Ս. ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ)

- Ժամերգութիւն՝ ժամը 08:00-ին

- Ս. եւ Ամմահ Հայրապետական Պատարագ՝ ժամը 10:00-ին

- Հայրապետական Պատգամ՝ ժամը 11:00-ին

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 18 ԱՊՐԻԼ 2022 (ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵՌԵԼՈՑ)

- Ժամերգութիւն՝ ժամը 08:00-ին

- Ս. Պատարագ՝ ժամը 09:30-ին